

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ο Προϊστάμενος του Τμήματος
Γραμματειακής Υποστήριξης
και Εξυπηρέτησης του Πολίτη
του Υπουργείου Εσωτερικών
Εμμανουήλ Κυρίμης

Ψηφιακά υπογεγραμμένο με ΑΔΑ: Ψ14Ν46ΜΤΛ6-ΟΙΖ
από ΕΜΜΑΝΟΥΙΛ ΚΥΡΙΜΙΣ
Ημερομηνία: 2024.04.03
14:55:43 EEST

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΚΛΟΓΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΕΚΛΟΓΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΚΟΜΜΑΤΩΝ**

ΚΑΤΕΠΕΙΓΟΝ - ΕΚΛΟΓΙΚΟ

**Αθήνα, 1 Απριλίου 2024
Αριθ. πρωτ.: 31709**

Ταχ. Δ/ση: Ευαγγελιστριάς 2
Ταχ. Κώδικας: 101 83, Αθήνα
Πληροφορίες: Η. Γεωργίου
Α. Κάππας
Τηλέφωνα: 213 136 1161
e-mail: a.kappas@ypes.gr

**ΠΡΟΣ:
Πίνακας Αποδεκτών**

**Διεθνές Πανεπιστήμιο της Ελλάδος
Κεντρικό Πρωτόκολλο
Αρ. Πρωτ.: ΔΦ 2.1./6497_11/4/2024
Ημερομηνία: 11/4/2024**

Αρ. Εγκυκλίου: 311

Θέμα: Ευρωεκλογές 9^{ης} Ιουνίου 2024-Βασικές ρυθμίσεις του ν.5083/2024 «Εκλογή ευρωβουλευτών, διευκόλυνση εκλογών μέσω επιστολικής ψήφου, εκκαθάριση εκλογικών καταλόγων και λοιπές διατάξεις του Υπουργείου Εσωτερικών» (Α΄ 12)

Εισαγωγικά

Η προπαρασκευή και διενέργεια των εκλογών της **9ης Ιουνίου 2024 για την ανάδειξη των είκοσι ένα (21) μελών** που θα εκπροσωπήσουν την Ελλάδα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, διέπονται από τις διατάξεις του ν. 4255/2014 «Εκλογή μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και άλλες διατάξεις» (Α΄ 89), τις ρυθμίσεις του πρόσφατα ψηφισθέντα ν. 5083/2024 (Α΄ 12) και την αναλογική εφαρμογή διατάξεων του π.δ. 26/2012 «Κωδικοποίηση σ΄ ενιαίο κείμενο των διατάξεων της νομοθεσίας για την εκλογή βουλευτών» (Α΄ 57).

Η προεκλογική περίοδος αρχίζει την επόμενη ημέρα της δημοσίευσης του Προεδρικού Διατάγματος, το οποίο εκδίδεται με πρόταση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Εσωτερικών, τουλάχιστον τριάντα ημέρες πριν από την καθοριζόμενη για την

ψηφοφορία ημερομηνία (αρθ.1 ν.4255/2014) **και το οποίο θα κοινοποιηθεί αυθημερόν της δημοσίευσής του.**

Το Υπουργείο Εσωτερικών, έχοντας την κύρια ευθύνη για την οργάνωση και την επιτυχή διεξαγωγή των εκλογών παρέχει πληροφορίες και διευκρινίσεις προς όλες τις υπηρεσίες και τα όργανα που εμπλέκονται στην εκλογική διαδικασία, με σκοπό την υποβοήθηση και εκπλήρωση του έργου τους.

Η παρούσα εκδίδεται με σκοπό την ενημέρωση των πολιτικών κομμάτων, των συνασπισμών πολιτικών κομμάτων, των υποψηφίων καθώς και των εκλογέων για την άσκηση του εκλογικού δικαιώματος, ενώ θα ακολουθήσουν ειδικότερες οδηγίες, στο πλαίσιο της προετοιμασίας και οργάνωσης της εκλογικής διαδικασίας.

Οι ενότητες που ακολουθούν αφορούν κυρίως στην εφαρμογή των διατάξεων του πρώτου μέρους του ν.5083/2024 (Α΄ 12), σκοπός του οποίου είναι ο εκσυγχρονισμός του τρόπου εκλογής των ευρωβουλευτών της χώρας, η εισαγωγή της δυνατότητας άσκησης του εκλογικού δικαιώματος με επιστολική ψήφο για την εκλογή των ευρωβουλευτών της χώρας και για τη συμμετοχή σε εθνικό δημοψήφισμα και η περαιτέρω διευκόλυνση της συμμετοχής των ατόμων με αναπηρία στην εκλογική διαδικασία.

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στο κείμενο της εγκυκλίου **στην καθιέρωση για πρώτη φορά στην Ελλάδα της επιστολικής ψήφου**, ως μέσο διευκόλυνσης του εκλογικού δικαιώματος των εκλογέων **για τις ευρωεκλογές και τα εθνικά δημοψηφίσματα.**

Η εισαγωγή της επιστολικής ψήφου **αφορά σε όλους τους Έλληνες πολίτες που είναι εγγεγραμμένοι στους εκλογικούς καταλόγους της Χώρας** και επιθυμούν να ασκήσουν το εκλογικό τους δικαίωμα με επιστολική ψήφο, **είτε** κατοικούν/διαμένουν στη Ελλάδα, **είτε** σε οποιαδήποτε χώρα του εξωτερικού.

Πρόκειται για μια ασφαλή και αξιόπιστη εκλογική διαδικασία με την οποία διασφαλίζονται οι βασικές συνταγματικές αρχές της αμεσότητας, καθολικότητας, μυστικότητας, της ταυτόχρονης διεξαγωγής της και οι λοιπές αρχές που διέπουν την ψήφο και την ψηφοφορία.

Ενόψει των Ευρωεκλογών της 9^{ης} Ιουνίου 2024, οι Απόδημοι Έλληνες και Ελληνίδες μπορούν πλέον να ψηφίζουν χωρίς να μετακινούνται ή να επιβαρύνονται με έξοδα. Επίσης, εκλογείς εντός της χώρας, οι οποίοι για λόγους συγκυριακούς ή άλλους δυσκολεύονται ή δεν έχουν τη δυνατότητα προσέλευσης σε εκλογικό τμήμα, διευκολύνονται πλέον να συμμετάσχουν στην εκλογική διαδικασία. Κατ' αυτόν τον τρόπο ωφελούνται ιδιαίτερω

συγκεκριμένες κατηγορίες πολιτών, όπως άτομα με αναπηρία, εποχικά εργαζόμενοι, φοιτητές, εργαζόμενοι τις Κυριακές κλπ.

Δεν τίθεται κανένας περιορισμός (ούτε γεωγραφικός) ή η επίκληση οποιουδήποτε λόγου επιλογής της επιστολικής ψήφου. Για την άσκηση του εκλογικού δικαιώματος με επιστολική ψήφο απαιτείται η **εγγραφή** στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους εκλογέων επιστολικής ψήφου, που πραγματοποιείται μέσω της ειδικής ηλεκτρονικής εφαρμογής του Υπουργείου Εσωτερικών στον σύνδεσμο <https://epistoliki.ypes.gov.gr> μέχρι την **29^η Απριλίου 2024** και ώρα Ελλάδας **23:59**.

Εναλλακτικά, όσοι εκλογείς **αδυνατούν να υποβάλλουν την αίτηση εγγραφής** από τον υπολογιστή τους, μπορούν να απευθύνονται, εντός της Ελλάδας **στα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ)** ή στις αρμόδιες **Προξενικές Αρχές (Γενικά Προξενία, Προξενία, Προξενικά Γραφεία Πρεσβειών)** της Ελλάδας στο εξωτερικό για την εγγραφή τους, στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους εκλογέων επιστολικής ψήφου.

Τονίζεται ότι οι Έλληνες εκλογείς του εξωτερικού μπορούν να ψηφίσουν μόνο μέσω επιστολικής ψήφου διότι **δεν θα συσταθούν εκλογικά τμήματα στο εξωτερικό, σύμφωνα με τον ν.5083/2024.**

A. ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΚΗΡΥΞΗ ΣΥΝΔΥΑΣΜΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΚΟΜΜΑΤΩΝ

1. Δήλωση ονόματος και εμβλήματος εκλογικού συνδυασμού (αντικατάσταση άρθρου 3 ν. 4255/2014).

Για τη δήλωση ονόματος και εμβλήματος των εκλογικών συνδυασμών εφαρμόζονται αναλόγως, οι διατάξεις των άρθρων 37 και 38 του π.δ. 26/2012 (Α' 57), όπως ισχύουν.

Ειδικότερα, κάθε πολιτικό κόμμα γνωστοποιεί με γραπτή δήλωσή του, η οποία επιδίδεται προς τον Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου, το όνομα και το έμβλημα του κόμματος για όλη την Επικράτεια. Η προθεσμία για την υποβολή της εν λόγω δήλωσης ορίζεται **σε εξήντα (60) ημέρες πριν από τη διεξαγωγή των εκλογών** (άρθρο 4 του ν. 5083/2024). Στις ευρωεκλογές της 9^{ης} Ιουνίου 2024, η προθεσμία υποβολής δήλωσης ονόματος και εμβλήματος κόμματος ή συνασπισμού συνεργαζόμενων κομμάτων **λήγει στις 9 Απριλίου 2024.**

2. Πρόταση υποψηφίων - Κατάρτιση και ανακήρυξη συνδυασμών (αντικατάσταση άρθρου 3 ν. 4255/2014)

Δικαίωμα υποβολής πρότασης υποψηφίων έχουν μόνο τα κόμματα ή οι συνασπισμοί συνεργαζόμενων κομμάτων, στους οποίους μπορούν να συμμετέχουν και πολιτικές κινήσεις που δεν αποτελούν πολιτικό κόμμα. Αντίθετα, αποκλείονται συνδυασμοί ανεξαρτήτων και μεμονωμένων υποψηφίων και συνεπώς δεν συμμετέχουν στις ευρωεκλογές.

Η δήλωση υποψηφιοτήτων και το έμβλημα των κομμάτων ή των συνασπισμών συνεργαζόμενων κομμάτων υποβάλλονται αποκλειστικά στην ηλεκτρονική πύλη υποψηφιοτήτων του άρθρου 33 του π.δ. 26/2012, **έως πενήντα (50) ημέρες** πριν την ημέρα διενέργειας των εκλογών. Συνεπώς, **καταληκτική ημερομηνία** για την υποβολή πρότασης υποψηφιοτήτων είναι η **19^η Απριλίου 2024** και ημέρα **ανακήρυξης των συνδυασμών** από το Α1 Τμήμα του Αρείου Πάγου είναι η **24^η Απριλίου 2024**.

Κατά την καταληκτική ημερομηνία της προθεσμίας υποβολής της δήλωσης κατάρτισης συνδυασμού, η πρόταση κάθε κόμματος ή συνασπισμού συνεργαζόμενων κομμάτων, θα πρέπει να πληροί τις εξής προϋποθέσεις:

α) να περιλαμβάνει, **κατ' ελάχιστον**, τόσους υποψηφίους όσοι είναι οι συνολικά εκλεγόμενοι ευρωβουλευτές που εκπροσωπούν τη Χώρα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, δηλαδή **είκοσι έναν (21)** υποψηφίους, ενώ ο **μέγιστος αριθμός** δεν μπορεί να υπερβαίνει τον διπλάσιο αριθμό των συνολικά εκλεγόμενων, δηλαδή τους **42 προτεινόμενους υποψηφίους**,

β) ο **αριθμός των υποψηφίων από κάθε φύλο** να ανέρχεται σε ποσοστό τουλάχιστον ίσο με το σαράντα τοις εκατό (**40%**) του συνολικού αριθμού των υποψηφίων που περιλαμβάνονται στην πρόταση υποψηφιοτήτων. Τυχόν δεκαδικός αριθμός στρογγυλοποιείται στην επόμενη ακέραιη μονάδα, εφόσον το κλάσμα είναι ίσο με μισό της μονάδας και άνω και

γ) να συνοδεύεται από ηλεκτρονικό παράβολο ποσού είκοσι χιλιάδων (20.000,00) ευρώ. Το ποσό αυτό επιστρέφεται στα κόμματα ή τους συνασπισμούς συνεργαζόμενων κομμάτων, των οποίων οι συνδυασμοί έλαβαν ποσοστό τουλάχιστον ένα κόμμα πέντε τοις εκατό (1,5%) του συνόλου των έγκυρων ψηφοδελτίων σε ολόκληρη την Επικράτεια. **Σημειώνεται ότι καταργείται το ατομικό παράβολο, που κατέβαλε μέχρι πρότινος κάθε υποψήφιος χωριστά, για την επικύρωση της υποψηφιοτήτων του.**

Σε κάθε άλλη περίπτωση, η πρόταση καθίσταται απαράδεκτη και το κόμμα ή ο συνασπισμός συνεργαζόμενων κομμάτων δεν ανακηρύσσεται.

Επισημαίνεται ότι εάν οι ανωτέρω προϋποθέσεις πληρούνται κατά την καταληκτική ημερομηνία της προθεσμίας υποβολής της δήλωσης κατάρτισης συνδυασμού, αλλά, εάν το Α1 Τμήμα του Αρείου Πάγου για οποιονδήποτε λόγο δεν ανακηρύξει υποψήφιο ή υποψηφίους, ο συνδυασμός ανακηρύσσεται με τους υποψηφίους που πληρούν τις προϋποθέσεις, ακόμη κι αν, εν τέλει, ο αριθμός των ανακηρυσσόμενων υπολείπεται του ανωτέρω κατ' ελάχιστον αριθμού των 21 υποψηφίων.

Κάθε υποψήφιος θα πρέπει, έως την ανωτέρω καταληκτική ημερομηνία, να έχει επικυρώσει την αίτηση – δήλωση υποψηφιότητάς του στην ηλεκτρονική πύλη υποψηφιοτήτων. Ακόμα δεν είναι επιτρεπτή η παραίτηση υποψηφίου μετά από την οριστική υποβολή της δήλωσης του συνδυασμού. Ο συνδυασμός δύναται να συμπληρωθεί ή να τροποποιηθεί έως τις 19 Απριλίου 2024.

3. Κωλύματα εκλογιμότητας βουλευτών (άρθρο 3 του ν. 5083/2024)

Οι βουλευτές του Ελληνικού κοινοβουλίου προκειμένου να ανακηρυχθούν υποψήφιοι και να εκλεγούν μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου θα πρέπει να παραιτηθούν από το αξίωμα του βουλευτή πριν από την ανακήρυξή τους.

B. ΑΣΚΗΣΗ ΕΚΛΟΓΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ- ΕΠΙΣΤΟΛΙΚΗ ΨΗΦΟΣ

Ειδικότερα, για τον τρόπο άσκησης του εκλογικού δικαιώματος στις προσεχείς ευρωεκλογές της **9ης Ιουνίου 2024 για την ανάδειξη των είκοσι ένα (21) μελών** που θα εκπροσωπήσουν την Ελλάδα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, ισχύουν τα ακόλουθα :

α) Οι Έλληνες εκλογείς που είναι εγγεγραμμένοι σε βασικό εκλογικό κατάλογο δήμου της Χώρας και κατοικούν ή διαμένουν εκτός της Ελληνικής Επικράτειας, μπορούν να ασκήσουν το εκλογικό τους δικαίωμα στις ΕΥΡΩΕΚΛΟΓΕΣ, **μόνο** μέσω της επιστολικής ψήφου, αφού εγγραφούν στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους εκλογέων επιστολικής ψήφου με δική τους μέριμνα μέσω της ηλεκτρονικής εφαρμογής του Υπουργείου Εσωτερικών στον σύνδεσμο <https://epistoliki.ypes.gov.gr>. **Εναλλακτικά**, οι εκλογείς του εξωτερικού μπορούν να απευθύνονται **στις αρμόδιες Προξενικές Αρχές (Γενικά Προξενία, Προξενία,**

Προξενικά Γραφεία Πρεσβειών) της Ελλάδας στο εξωτερικό για την εγγραφή τους, στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους εκλογέων επιστολικής ψήφου.

Τονίζεται ότι **δεν θα συσταθούν εκλογικά τμήματα** ψηφοφορίας με φυσική παρουσία σε χώρες (εντός ή εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης) του εξωτερικού.

Είναι αυτονόητο ότι όσοι εκλογείς **δεν έχουν εγγραφεί** στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους εκλογέων επιστολικής ψήφου - και την ημέρα των ευρωεκλογών βρίσκονται στην Ελλάδα- **ψηφίζουν** σε εκλογικό τμήμα του δήμου του οποίου είναι δημότες και εκλογείς.

β) Οι εντός Επικράτειας εκλογείς μπορούν να ασκήσουν το εκλογικό τους δικαίωμα στις Ευρωεκλογές της 9^{ης} Ιουνίου 2024 :

- **είτε με αυτοπρόσωπη παρουσία σε εκλογικό τμήμα την ημέρα των εκλογών, όπως αυτό γίνεται σε όλες τις εκλογές,**
- **είτε με επιστολική ψήφο,** εφόσον έχουν εγγραφεί στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους εκλογέων επιστολικής ψήφου μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας του Υπουργείου Εσωτερικών στον σύνδεσμο <https://epistoliki.ypes.gov.gr>. **Εναλλακτικά,** όσοι εκλογείς **αδυνατούν να υποβάλλουν την αίτηση εγγραφής** από τον υπολογιστή τους, μπορούν να απευθύνονται **στα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ)** για την εγγραφή τους, στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους εκλογέων επιστολικής ψήφου.

Διευκρινίζεται ότι όσοι εκλογείς ασκήσουν το εκλογικό τους δικαίωμα με επιστολική ψήφο, αποκλείονται από την ψηφοφορία με αυτοπρόσωπη παρουσία σε εκλογικό τμήμα και για το λόγο αυτό, στον βασικό εκλογικό κατάλογο του δήμου εγγραφής τους θα υπάρχει **ειδική σήμανση «Τ» (Ταχυδρομικά)** και συνεπώς, ο δικαστικός αντιπρόσωπος δεν θα τους επιτρέψει να ψηφίσουν με φυσική παρουσία. Για όσους εκλογείς, όμως, έχουν εγγραφεί να ψηφίσουν με επιστολική ψήφο αλλά δεν έχει παραληφθεί ο φάκελος επιστροφής επιστολικής ψήφου τους εμπρόθεσμα (δηλαδή έως τις 17:00 την παραμονή των ευρωεκλογών), οι δικαστικοί αντιπρόσωποι στα εκλογικά τμήματα που είναι εγγεγραμμένοι θα έχουν ενημερωθεί για το γεγονός μη παραλαβής του φακέλου, με μέριμνα του Υπουργείου Εσωτερικών, και θα επιτρέψουν στους εκλογείς αυτούς να ψηφίσουν με φυσική παρουσία από τις 11:00 το πρωί και μετά, σύμφωνα με το άρθρο 21 του ν.5083/2024, προκειμένου να μη στερηθεί κανείς εκλογέας τη δυνατότητα άσκησης του δικαιώματός του.

Γ. ΕΚΛΟΓΙΚΟΙ ΚΑΤΑΛΟΓΟΙ

Οι εκλογές της 9^{ης} Ιουνίου 2024 για την ανάδειξη των είκοσι ένα (21) Ελλήνων ευρωβουλευτών-μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου θα διενεργηθούν με τους βασικούς εκλογικούς καταλόγους και τους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους.

1. Βασικοί εκλογικοί κατάλογοι

Στους βασικούς εκλογικούς καταλόγους είναι εγγεγραμμένοι, ανά δήμο, όλοι οι πολίτες Έλληνες και Ελληνίδες που συμπλήρωσαν το δέκατο έβδομο (17ο) έτος της ηλικίας τους, δηλαδή, **έχουν γεννηθεί μέχρι και 31 Δεκεμβρίου 2007** (αρθ.4 π.δ. 26/2012- δικαίωμα του εκλέγειν).

Για την διεξαγωγή των ευρωεκλογών της 9^{ης} Ιουνίου 2024 οι βασικοί εκλογικοί κατάλογοι περιλαμβάνουν όλες τις μεταβολές (νέοι εκλογείς, μεταβολές λόγω μεταδημότευσης, διόρθωσης στοιχείων εγγραφής και απόκτησης ή απώλειας της ελληνικής ιθαγένειας, θανάτου) της **Α' Αναθεώρησης (Ιανουαρίου-Φεβρουαρίου 2024)** που έχουν συντελεστεί μέχρι και την **29^η Φεβρουαρίου 2024** (αρθ. 12 π.δ. 26/2012).

2. Ειδικό εκλογικό κατάλογοι ετεροδημοτών (αρθ.95 π.δ. 26/2012)

Στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους ετεροδημοτών περιλαμβάνονται όλες οι μεταβολές (αιτήσεις εγγραφής/διαγραφής) που έχουν συντελεστεί μέχρι και **την 30^η Απριλίου 2024**.

Επισημαίνεται ότι η εγγραφή εκλογέων στους καταλόγους ετεροδημοτών είναι πάγια και διαρκής, δηλαδή δεν αφορά συγκεκριμένη εκλογική διαδικασία, αίρεται δε μόνο με την υποβολή αίτησης διαγραφής από τον ενδιαφερόμενο εκλογέα.

Υπενθυμίζεται ότι στις ευρωεκλογές οι ετεροδημότες εκλογείς ψηφίζουν στον τόπο διαμονής τους, στα κοινά εκλογικά τμήματα, διότι το ψηφοδέλτιο είναι ενιαίο για όλη την επικράτεια και συνεπώς, παρέλκει η σύσταση εκλογικών τμημάτων (αμιγών ή μεικτών) ετεροδημοτών. Επιπλέον, στο βασικό κατάλογο υπάρχει η ειδική σήμανση «**Ε**» (ετεροδημότης) και επομένως, ο ετεροδημότης εκλογέας δεν μπορεί να ψηφίσει σε εκλογικό

τμήμα του δήμου της βασικής του εγγραφής. Ακόμα, σε περίπτωση που ετεροδημότες εκλογείς υποβάλουν αίτηση και εγγραφούν στους ειδικούς καταλόγους επιστολικής ψήφου, με μέριμνα του Υπουργείου Εσωτερικών τίθεται στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους ετεροδημοτών η ειδική σήμανση «Τ» (Ταχυδρομείο) και συνεπώς οι εκλογείς αυτοί δεν μπορούν να ψηφίσουν σε εκλογικό τμήμα του τόπου διαμονής τους.

3. Ειδικοί εκλογικοί κατάλογοι πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (άρθρο τρίτο ν. 2196/1994)

Στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους των πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε) περιλαμβάνονται οι πολίτες-εκλογείς των λοιπών 26 κρατών μελών της Ε.Ε, εφόσον διαμένουν στη χώρα μας και υπέβαλαν σχετική αίτηση εγγραφής στον οικείο δήμο, προκειμένου να ασκήσουν το εκλογικό τους δικαίωμα στις εκλογές για την ανάδειξη των Ελλήνων Μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Στους καταλόγους των πολιτών της Ε.Ε περιλαμβάνονται όλες οι μεταβολές (αιτήσεις εγγραφής/διαγραφής) που έχουν συντελεστεί, μέχρι και **την 29^η Φεβρουαρίου 2024**. Σημειώνεται ότι η εγγραφή εκλογέα στους καταλόγους πολιτών της Ε.Ε. είναι πάγια και διαρκής (για τις ευρωεκλογές και τις αυτοδιοικητικές εκλογές που παρέχεται αυτό το δικαίωμα), αίρεται δε μόνο, με την υποβολή αίτησης διαγραφής από τον ενδιαφερόμενο.

4. Ειδικοί εκλογικοί κατάλογοι στρατιωτικών, αστυνομικών, πυροσβεστών, ναυτικών (παρ.1 και 7 άρθ. 27 του π.δ. 26/2012)

Για την κατάρτιση και επικύρωση των ειδικών εκλογικών καταλόγων των στρατιωτικών, λιμενικών, του προσωπικού της Ελληνικής Αστυνομίας, του Πυροσβεστικού Σώματος και των ναυτικών που θα ψηφίσουν στις προσεχείς ευρωεκλογές, σε εκλογικό τμήμα του δήμου που υπηρετούν, θα ακολουθήσει ειδική εγκύκλιος, αμέσως μετά την έκδοση των σχετικών Υπουργικών Αποφάσεων.

Σημειώνεται ότι οι καταστάσεις του άρθρου 27 του π.δ. 26/2012, συντάσσονται με ευθύνη των διοικητών ή των προϊστάμενων κάθε μονάδας ή υπηρεσίας, μετά την έκδοση του προεδρικού διατάγματος των Ευρωεκλογών. Ακολούθως, οι καταστάσεις αυτές αποστέλλονται εντός πέντε (5) ημερών από την έναρξη της προεκλογικής περιόδου στον Πρόεδρο Πρωτοδικών της οικείας περιφέρειας, για την επικύρωση τους, με ισχύ ειδικών εκλογικών καταλόγων.

5. Ειδικοί εκλογικοί κατάλογοι εκλογέων επιστολικής ψήφου (αρθ. 7 ν.5083/2024).

Οι ειδικοί εκλογικοί κατάλογοι εκλογέων επιστολικής ψήφου συντάσσονται για πρώτη φορά και ισχύουν για τις ευρωεκλογές και τα εθνικά δημοψηφίσματα. Στις προσεχείς ευρωεκλογές οι κατάλογοι επιστολικής ψήφου περιλαμβάνουν τις εγγραφές που έχουν συντελεστεί **αποκλειστικά έως και την 29^η Απριλίου 2024 και ώρα Ελλάδας 23:59** (παρ.6 αρθ. 8 ν.5083/2024).

Η εισαγωγή της επιστολικής ψήφου για τις ευρωεκλογές της 9^{ης} Ιουνίου 2024 **αφορά όλους τους Έλληνες πολίτες που είναι εγγεγραμμένοι στους εκλογικούς καταλόγους της Χώρας** και επιθυμούν να ασκήσουν το εκλογικό τους δικαίωμα με επιστολική ψήφο **είτε κατοικούν/διαμένουν στη Ελλάδα είτε σε οποιαδήποτε χώρα του εξωτερικού.**

Για την εγγραφή στον κατάλογο εκλογέων επιστολικής ψήφου **δεν τίθεται κανένας περιορισμός (ούτε γεωγραφικός) ή η επίκληση οποιουδήποτε λόγου** επιλογής της επιστολικής ψήφου. Για την άσκηση του εκλογικού δικαιώματος με επιστολική ψήφο απαιτείται η **εγγραφή** στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους εκλογέων επιστολικής ψήφου, που πραγματοποιείται μέσω της ειδικής ηλεκτρονικής εφαρμογής του Υπουργείου Εσωτερικών στον σύνδεσμο <https://epistoliki.ypes.gov.gr>. **Εναλλακτικά, όσοι εκλογείς αδυνατούν να υποβάλλουν την αίτηση εγγραφής** από τον υπολογιστή τους, μπορούν να απευθύνονται, εντός της Ελλάδας **στα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ) ή στις αρμόδιες Προξενικές Αρχές (Γενικά Προξενεία, Προξενεία, Προξενικά Γραφεία Πρεσβειών) της Ελλάδας στο εξωτερικό** για την εγγραφή τους, στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους εκλογέων επιστολικής ψήφου.

Τονίζεται ότι οι Έλληνες εκλογείς που θα βρίσκονται στο εξωτερικό κατά την ημέρα διεξαγωγής των ευρωεκλογών μπορούν να ψηφίσουν μόνο με επιστολική ψήφο διότι δεν θα συσταθούν εκλογικά τμήματα στο εξωτερικό.

Επισημαίνεται ότι σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ.7 του αρθ. 8 του ν.5083/2024, **εκλογέας ο οποίος έχει δηλώσει ότι επιθυμεί να διευκολυνθεί** στην άσκηση του εκλογικού του δικαιώματος και έχει εγγραφεί στους ειδικούς καταλόγους επιστολικής ψήφου **δεν μπορεί να ψηφίσει με φυσική παρουσία σε εκλογικό τμήμα.** Για το λόγο αυτό με μέριμνα του Υπουργείου Εσωτερικών τίθεται στους βασικούς εκλογικούς καταλόγους η ειδική σήμανση «Τ» (Ταχυδρομείο) σε όσους εκλογείς έχουν εγγραφεί στους ειδικούς

εκλογικούς καταλόγους εκλογέων επιστολικής ψήφου και συνεπώς ο εκλογείς αυτοί δεν μπορούν να ψηφίσουν σε εκλογικό τμήμα του δήμου της βασικής τους εγγραφής.

Η παράβαση της διάταξης αυτής επισύρει τις κυρώσεις της παρ. 2 του άρθρου 113 του π.δ. 26/2012.

Για όσους εκλογείς, όμως, έχουν εγγραφεί να ψηφίσουν με επιστολική ψήφο αλλά δεν έχει παραληφθεί ο φάκελος επιστροφής επιστολικής ψήφου τους εμπρόθεσμα (δηλαδή έως τις 17:00 την παραμονή των ευρωεκλογών), οι δικαστικοί αντιπρόσωποι στα εκλογικά τμήματα που είναι εγγεγραμμένοι θα έχουν ενημερωθεί για το γεγονός μη παραλαβής του φακέλου, με μέριμνα του Υπουργείου Εσωτερικών, και θα επιτρέψουν στους εκλογείς αυτούς να ψηφίσουν με φυσική παρουσία από τις 11:00 το πρωί και μετά, σύμφωνα με το άρθρο 21 του ν.5083/2024, προκειμένου να μη στερηθεί κανείς εκλογέας τη δυνατότητα άσκησης του δικαιώματός του.

5.1 Διαδικασία εγγραφής εκλογέων στους ειδικούς καταλόγους επιστολικής ψήφου .

Η διαδικασία εγγραφής, μεταβολής και ακύρωσης της εγγραφής στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους επιστολικής ψήφου μέσω της ειδικής εφαρμογής του Υπουργείου Εσωτερικών, καθορίζεται στην κοινή απόφαση με αριθ. 12284/11.02.2024 (Β΄ 1037) των Υπουργών Εσωτερικών και Ψηφιακής Διακυβέρνησης (ατομικά μέσω υπολογιστή ή μέσω των ΚΕΠ) και στην κοινή απόφαση με αριθ. 12779/12.02.2024 (Β΄ 1040) των Υπουργών Εξωτερικών και Εσωτερικών (μέσω των οικείων Προξενικών Αρχών).

Συγκεκριμένα, οι εκλογείς που επιθυμούν να ασκήσουν το εκλογικό τους δικαίωμα στις ευρωεκλογές της 9^{ης} Ιουνίου 2024 με επιστολική ψήφο- **είτε κατοικούν/διαμένουν στη Ελλάδα είτε σε οποιαδήποτε χώρα του εξωτερικού**- εγγράφονται στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους επιστολικής ψήφου από τον υπολογιστή τους στην ειδική ηλεκτρονική εφαρμογή του Υπουργείου Εσωτερικών, μέσω του συνδέσμου <https://epistoliki.ypes.gov.gr> μέχρι τις **29 Απριλίου 2024 ώρα 23:59**.

Για την υποβοήθηση των εκλογέων υπάρχει διαθέσιμο αναλυτικό **εγχειρίδιο χρήσης** μέσω της σελίδας εισόδου στην εφαρμογή καθώς και 24ωρη **υπηρεσία τηλεφωνικής**

υποστήριξης στο +30 210 626 6222.

Η διαδικασία πρόσβασης στην ειδική εφαρμογή λαμβάνει μέριμνα για την ταυτοποίηση του εκλογέα και την αποτροπή κακόβουλης χρήσης αυτής. Επισημαίνεται ότι όποιος χωρίς δικαίωμα αποκτά πρόσβαση στην ειδική εφαρμογή για την ταυτοποίηση εκλογέα με σκοπό την κακόβουλη χρήση αυτής, τιμωρείται με φυλάκιση δύο (2) ετών τουλάχιστον και χρηματική ποινή από δέκα χιλιάδες (10.000) έως πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ.

Επιπλέον, η καταχώριση και η επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των ανωτέρω φυσικών προσώπων (εκλογέων) γίνεται σύμφωνα με τον ν. 4624/2019 (Α` 137) και τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της Οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) (L 119).

5.2 Διαδικασία υποβολής αίτησης εκλογέα επιστολικής ψήφου**5.2.1 Αίτηση εγγραφής μέσω υπολογιστή από τους ίδιους τους εκλογείς****α) Πιστοποίηση εκλογέα στην ειδική εφαρμογή**

Ο εκλογέας εισέρχεται στην εφαρμογή και πιστοποιείται μέσω των προσωπικών κωδικών της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Ψηφιακής Διακυβέρνησης (Γ.Γ.Π.Σ.Ψ.Δ.) του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης (taxisnet).

Σε περίπτωση που ο εκλογέας διαμένει στο εξωτερικό και δεν διαθέτει προσωπικούς κωδικούς της Γ.Γ.Π.Σ.Ψ.Δ (taxisnet) πιστοποιείται στην εφαρμογή κάνοντας χρήση συνδυασμού των στοιχείων α) του εν ισχύ ελληνικού διαβατηρίου του (αριθμός και ημερομηνία έκδοσης διαβατηρίου, όνομα, επώνυμο και ημερομηνία γέννησης) και β) του εν ισχύ ελληνικού δελτίου αστυνομικής ταυτότητας (αριθμός και ημερομηνία έκδοσης ταυτότητας) ή του αριθμού δημοτολογίου του. Επιπλέον, συμπληρώνει ενεργό αριθμό κινητού τηλεφώνου, στον οποίο αποστέλλεται κωδικός μιας χρήσης (One Time Password - OTP), τον οποίο ο εκλογέας συμπληρώνει στο ειδικό πλαίσιο κειμένου.

β) Υποβολή αίτησης εγγραφής εκλογέα στους εκλογικούς καταλόγους επιστολικής ψήφου.

Με βάση τα στοιχεία πιστοποίησης του εκλογέα, συμπληρώνονται αυτόματα τα βασικά του στοιχεία στην αίτηση. Ο εκλογέας συμπληρώνει: α) ενεργό αριθμό κινητού τηλεφώνου και β) ενεργή διεύθυνση προσωπικού ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (email). Για την πιστοποίηση των δύο ανωτέρω στοιχείων, αποστέλλεται από την εφαρμογή κωδικός μιας χρήσης (One Time Password - OTP) στον αριθμό του κινητού τηλεφώνου και στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (email), τον οποίο ο εκλογέας συμπληρώνει στο ειδικό πλαίσιο κειμένου.

Ακολούθως, ο εκλογέας καταχωρίζει τη διεύθυνση διαμονής του και τη διεύθυνση στην οποία επιθυμεί να αποσταλεί ο φάκελος με το εκλογικό υλικό επιστολικής ψήφου, η οποία μπορεί να διαφέρει από τη διεύθυνση διαμονής. **Τονίζεται ότι η παραλαβή του φακέλου μπορεί να γίνει μόνο από τον ίδιο τον εκλογέα (αυτοπρόσωπα), ή από ρητά εξουσιοδοτημένο τρίτο πρόσωπο.**

Ο αριθμός κινητού τηλεφώνου, η διεύθυνση ηλεκτρονικής αλληλογραφίας (email) και η διεύθυνση διαμονής δύνανται να συμπληρώνονται αυτόματα, εφόσον ο εκλογέας είναι εγγεγραμμένος στο Εθνικό Μητρώο Επικοινωνίας (Ε.Μ.Επ) της Γ.Γ.Π.Σ.Ψ.Δ.

Στη συνέχεια, και πριν την οριστική υποβολή, ο εκλογέας βεβαιώνει ότι όλα τα αναγραφόμενα στην αίτηση στοιχεία είναι αληθή, λαμβάνει γνώση ότι η αίτησή του υπέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης κατά το άρθρο 8 του ν. 1599/1986 (Α' 75) και τυχόν δήλωση ψευδών στοιχείων επιφέρει τις ποινές που προβλέπονται στην παρ. 6 του άρθρου 22 του ν.5083/2024 (Α' 12), και συναινεί στην επεξεργασία των προσωπικών του δεδομένων.

Τέλος, ο εκλογέας υποβάλλει την αίτηση επιλέγοντας οριστική υποβολή και αμέσως λαμβάνει στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του (email) και το κινητό του τηλέφωνο τον αριθμό πρωτοκόλλου που έλαβε η αίτησή του, ως ενημέρωση και αποδεικτικό επιτυχούς υποβολής της.

Επισημαίνεται ότι η υποβολή αίτησης ή ακύρωσης ή τροποποίησης της αίτησης επιτρέπονται έως και σαράντα (40) ημέρες πριν από τη διενέργεια των εκλογών, **δηλαδή μέχρι τις 29 Απριλίου 2024 και ώρα Ελλάδας 23:59.**

Οι εκλογείς οφείλουν να επικαιροποιούν τα στοιχεία της διεύθυνσης διαμονής τους, της διεύθυνσης στην οποία επιθυμούν να τους αποσταλεί το εκλογικό υλικό ή της επικοινωνίας τους, αμέσως μόλις αυτά μεταβληθούν.

Ειδικά για τη μεταβολή του αριθμού κινητού τηλεφώνου ή της διεύθυνσης ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, γίνεται εκ νέου επιβεβαίωση του αριθμού ή της διεύθυνσης ηλεκτρονικού

ταχυδρομείου με κωδικό μιας χρήσης.

5.2.2 Αίτηση εγγραφής εκλογέα μέσω των Προξενικών Αρχών (Γενικά Προξενεία, Προξενεία, Προξενικά Γραφεία Πρεσβειών)

Εναλλακτικά, όσοι εκλογείς κατοικούν/διαμένουν **εκτός** της ελληνικής Επικράτειας και **αδυνατούν να υποβάλλουν την αίτηση εγγραφής από τον υπολογιστή τους** μπορούν να απευθύνονται στις οικείες ελληνικές **Προξενικές Αρχές**.

Ειδικότερα, σύμφωνα με την κοινή απόφαση με αριθ. 12779/12.02.2024 (Β' 1040) των Υπουργών Εξωτερικών και Εσωτερικών περί καθορισμού της διαδικασίας υποβολής αίτησης της παρ. 3 του άρθρου 8 του ν. 5083/2024 για λογαριασμό εκλογέων από τις αρμόδιες ελληνικές Προξενικές Αρχές, η διαδικασία υποβολής αίτησης μέσω των ελληνικών Προξενικών Αρχών έχει ως εξής:

Ο εκλογέας προσέρχεται αυτοπροσώπως και απευθύνεται σε εξουσιοδοτημένο υπάλληλο της Προξενικής Αρχής για την υποβολή αίτησης εγγραφής στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους επιστολικής ψήφου μέσω της ειδικής εφαρμογής του Υπουργείου Εσωτερικών. **Σημειώνεται ότι η προξενική αυτή συνδρομή προς τους εκλογείς για την υποβολή της αίτησής τους λαμβάνει χώρα ατελώς.**

Ο εκλογέας επιδεικνύει στον προξενικό υπάλληλο ταυτοποιητικό έγγραφο (δελτίο αστυνομικής ταυτότητας ή διαβατήριο ή άδεια οδήγησης), ενώ πρέπει να γνωρίζει τον προσωπικό Αριθμό Φορολογικού Μητρώου (ΑΦΜ), εφόσον έχει, και να διαθέτει ενεργό αριθμό κινητού τηλεφώνου ελληνικής ή αλλοδαπής εταιρείας κινητής τηλεφωνίας, το οποίο φέρει μαζί του στην Προξενική Αρχή και, προαιρετικά, ενεργή διεύθυνση προσωπικού ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

Ο προξενικός υπάλληλος εισέρχεται στην ειδική εφαρμογή με τους προσωπικούς κωδικούς του Δημόσιας Διοίκησης της Γ.Γ.Π.Σ.Ψ.Δ. και η εφαρμογή με χρήση της διαδικτυακής υπηρεσίας της ΓΓΠΣΨΔ «Ρόλοι και δικαιώματα προξενικών υπαλλήλων σε Πληροφοριακά Συστήματα» διαπιστώνει τον ρόλο και τα δικαιώματα του προξενικού υπαλλήλου και επιτρέπει την πρόσβαση του σε αυτή. Με χρήση του ΑΦΜ του εκλογέα αντλεί τα εξής στοιχεία του εκλογέα: α) Όνομα, β) Επώνυμο, γ) Πατρώνυμο, δ) Μητρώνυμο και ε) Ημερομηνία γέννησης.

Η εφαρμογή αναζητεί την εγγραφή του εκλογέα στο βασικό εκλογικό κατάλογο και συμπληρώνει αυτόματα τα βασικά του στοιχεία στην αίτηση. Στην περίπτωση που ο εκλογέας δεν διαθέτει ΑΦΜ, ο προξενικός υπάλληλος αναζητεί τον εκλογέα στον βασικό

εκλογικό κατάλογο με χρήση των στοιχείων του ταυτοποιητικού εγγράφου του.

Ακολούθως, ο προξενικός υπάλληλος συμπληρώνει τον ενεργό αριθμό κινητού τηλεφώνου του εκλογέα και, προαιρετικά, ενεργή διεύθυνση προσωπικού ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (email). Για την πιστοποίηση των δύο ανωτέρω στοιχείων, αποστέλλεται από την εφαρμογή κωδικός μιας χρήσης (One Time Password - OTP) στον αριθμό του κινητού τηλεφώνου και στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (email), τον οποίο ο εκλογέας αναφέρει στον προξενικό υπάλληλο προκειμένου ο τελευταίος να τον καταχωρίσει στο αντίστοιχο πεδίο καταχώρισης της εφαρμογής.

Στη συνέχεια, ο προξενικός υπάλληλος καταχωρίζει τη διεύθυνση διαμονής του εκλογέα ή άλλη διεύθυνση στην οποία ο εκλογέας επιθυμεί να αποσταλεί ο φάκελος με το εκλογικό υλικό επιστολικής ψήφου.

Ακολούθως, ο προξενικός υπάλληλος προβαίνει σε εκτύπωση της αίτησης - υπεύθυνης δήλωσης του ν. 1599/1986 (Α' 75) και την παραδίδει στον εκλογέα για οπτικό έλεγχο και υπογραφή. Ο εκλογέας βεβαιώνει ότι όλα τα αναγραφόμενα στην αίτηση στοιχεία είναι αληθή, λαμβάνει γνώση ότι η αίτησή του υπέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης κατά το άρθρο 8 του ν. 1599/1986 (Α' 75) και τυχόν δήλωση ψευδών στοιχείων επιφέρει τις ποινές που προβλέπονται στην παρ. 6 του άρθρου 22 του ν.5083/2024 (Α' 12), και συναινεί στην επεξεργασία των προσωπικών του δεδομένων.

Τέλος, ο προξενικός υπάλληλος επισυνάπτει ηλεκτρονικό αντίγραφο (αρχείο pdf) της υπογεγραμμένης αίτησης στην εφαρμογή, ενώ το πρωτότυπο παραμένει στο αρχείο της Προξενικής Αρχής και ένα έγχαρτο αντίγραφο παραδίδεται στον εκλογέα, βεβαιώνει ότι πιστοποίησε τον εκλογέα με τα έγγραφα που προσκόμισε και επισύναψε αντίγραφο της υπογεγραμμένης αίτησης στην εφαρμογή και επιλέγει οριστική υποβολή. Αμέσως, ο εκλογέας λαμβάνει στο κινητό του τηλέφωνο και τη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του (email) τον αριθμό πρωτοκόλλου που έλαβε η αίτησή του, ως ενημέρωση και αποδεικτικό επιτυχούς υποβολής της.

Σε περίπτωση που, όπως προβλέπεται στην παρ. 2 του άρθρου 11 του ν. 5083/2024, ο εκλογέας επιθυμεί να εξουσιοδοτήσει ρητά άλλο άτομο να παραλάβει αντ' αυτού τον ειδικό εκλογικό φάκελο που θα του αποστείλει το Υπουργείο Εσωτερικών ή/και να αποστείλει αντ' αυτού τον φάκελο επιστροφής επιστολικής ψήφου και δεν δύναται να συντάξει την εξουσιοδότηση μέσω της ηλεκτρονικής πύλης gov.gr, υπογράφει την εξουσιοδότηση αυτή ενώπιον του προξενικού υπαλλήλου, ο οποίος και θεωρεί το γνήσιο της υπογραφής του.

Επισημαίνεται ότι η υποβολή αίτησης ή ακύρωσης ή μεταβολής των στοιχείων της αίτησης (διεύθυνση διαμονής, διεύθυνση παραλαβής φακέλου με το εκλογικό υλικό επιστολικής ψήφου, αριθμός κινητού τηλεφώνου και διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου) επιτρέπονται, με μέριμνα των εκλογέων ή μέσω της αρμόδιας Προξενικής Αρχής, μέχρι **τις 29 Απριλίου 2024 και ώρα Ελλάδας 23:59**.

Ειδικά για τη μεταβολή του αριθμού κινητού τηλεφώνου ή της διεύθυνσης ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, γίνεται εκ νέου επιβεβαίωση του αριθμού ή της διεύθυνσης ηλεκτρονικού ταχυδρομείου με κωδικό μιας χρήσης.

5.2.3 Αίτηση εγγραφής εκλογέα επιστολικής ψήφου μέσω των Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ)

Εναλλακτικά, όσοι εκλογείς κατοικούν **εντός** της ελληνικής Επικράτειας και **αδυνατούν ή δυσκολεύονται να υποβάλλουν την αίτηση εγγραφής από τον υπολογιστή τους**, μπορούν να απευθύνονται στα **Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ)**

Ειδικότερα, σύμφωνα με την κοινή απόφαση με αριθ. 12284/11.02.2024 (Β' 1037) των Υπουργών Εσωτερικών και Ψηφιακής Διακυβέρνησης περί καθορισμού της διαδικασίας εγγραφής, μεταβολής και ακύρωσης της αίτησης εγγραφής στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους επιστολικής ψήφου, του τρόπου πιστοποίησης του εκλογέα, ζητημάτων προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και κάθε άλλου θέματος σχετικού με την εφαρμογή των παρ. 1, 2 και 3 του άρθρου 8 του ν. 5083/2024 (Α' 12), η διαδικασία υποβολής αίτησης μέσω των ΚΕΠ έχει ως ακολούθως:

Ο εκλογέας προσέρχεται αυτοπροσώπως και απευθύνεται σε εξουσιοδοτημένο υπάλληλο του ΚΕΠ για την υποβολή αίτησης εγγραφής στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους επιστολικής ψήφου μέσω της ειδικής εφαρμογής του Υπουργείου Εσωτερικών.

Ο εκλογέας επιδεικνύει στον εξουσιοδοτημένο υπάλληλο του ΚΕΠ ταυτοποιητικό έγγραφο (δελτίο αστυνομικής ταυτότητας ή ελληνικό διαβατήριο ή άδεια οδήγησης), ενώ πρέπει να γνωρίζει τον προσωπικό Αριθμό Φορολογικού Μητρώου (ΑΦΜ), εφόσον έχει, και να διαθέτει ενεργό αριθμό κινητού τηλεφώνου, το οποίο φέρει μαζί του στο ΚΕΠ και, προαιρετικά, ενεργή διεύθυνση προσωπικού ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

Ο εξουσιοδοτημένος υπάλληλος του ΚΕΠ εισέρχεται στην ειδική εφαρμογή με τους προσωπικούς κωδικούς του Δημόσιας Διοίκησης της Γ.Γ.Π.Σ.Ψ.Δ. και η εφαρμογή με

χρήση της διαδικτυακής υπηρεσίας της ΓΓΠΣΨΔ «Ρόλοι και δικαιώματα υπαλλήλων ΚΕΠ σε Πληροφοριακά Συστήματα» διαπιστώνει τον ρόλο και τα δικαιώματα του υπαλλήλου των ΚΕΠ και επιτρέπει την πρόσβαση του σε αυτή. Με χρήση του ΑΦΜ του εκλογέα αντλεί τα εξής στοιχεία του εκλογέα: α) Όνομα, β) Επώνυμο, γ) Πατρώνυμο, δ) Μητρώνυμο και ε) Ημερομηνία γέννησης.

Η εφαρμογή αναζητεί την εγγραφή του εκλογέα στον βασικό εκλογικό κατάλογο και συμπληρώνει αυτόματα τα βασικά του στοιχεία στην αίτηση. Στην περίπτωση που ο εκλογέας δεν διαθέτει ΑΦΜ, ο εξουσιοδοτημένος υπάλληλος του ΚΕΠ αναζητεί τον εκλογέα στον βασικό εκλογικό κατάλογο με χρήση των στοιχείων του ταυτοποιητικού εγγράφου του.

Ακολούθως, ο εξουσιοδοτημένος υπάλληλος του ΚΕΠ συμπληρώνει τον ενεργό αριθμό κινητού τηλεφώνου του εκλογέα και, προαιρετικά, ενεργή διεύθυνση προσωπικού ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (email). Για την πιστοποίηση των δύο ανωτέρω στοιχείων, αποστέλλεται από την εφαρμογή κωδικός μιας χρήσης (One Time Password - OTP) στον αριθμό του κινητού τηλεφώνου και στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (email), τον οποίο ο εκλογέας δηλώνει στον εξουσιοδοτημένο υπάλληλο του ΚΕΠ προκειμένου ο τελευταίος να τον καταχωρίσει στο αντίστοιχο πεδίο καταχώρισης της εφαρμογής.

Στη συνέχεια, ο εξουσιοδοτημένος υπάλληλος του ΚΕΠ καταχωρίζει τη διεύθυνση διαμονής του εκλογέα ή άλλη διεύθυνση στην οποία ο εκλογέας επιθυμεί να αποσταλεί ο φάκελος με το εκλογικό υλικό επιστολικής ψήφου και ενημερώνει τον εκλογέα ότι ο φάκελος που θα αποσταλεί μπορεί να παραληφθεί αποκλειστικά από τον ίδιο (αυτοπροσώπως) ή από ρητά εξουσιοδοτημένο εκπρόσωπό του.

Ακολούθως, ο εξουσιοδοτημένος υπάλληλος του ΚΕΠ προβαίνει σε εκτύπωση της αίτησης - υπεύθυνης δήλωσης του ν. 1599/1986 (Α' 75) και την παραδίδει στον εκλογέα για οπτικό έλεγχο και υπογραφή. Ο εκλογέας βεβαιώνει ότι όλα τα αναγραφόμενα στην αίτηση στοιχεία είναι αληθή, λαμβάνει γνώση ότι η αίτησή του υπέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης κατά το άρθρο 8 του ν. 1599/1986 (Α' 75) και τυχόν δήλωση ψευδών στοιχείων επιφέρει τις ποινές που προβλέπονται στην παρ. 6 του άρθρου 22 του ν.5083/2024 (Α' 12), και συναινεί στην επεξεργασία των προσωπικών του δεδομένων.

Τέλος, ο εξουσιοδοτημένος υπάλληλος του ΚΕΠ επισυνάπτει ηλεκτρονικό αντίγραφο (αρχείο pdf) της υπογεγραμμένης αίτησης στην εφαρμογή, βεβαιώνει ότι πιστοποίησε τον εκλογέα με τα έγγραφα που προσκόμισε και επισύναψε αντίγραφο της υπογεγραμμένης αίτησης στην εφαρμογή και επιλέγει οριστική υποβολή. Αμέσως, ο εκλογέας λαμβάνει στο κινητό του τηλέφωνο και τη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του (email) τον αριθμό

πρωτοκόλλου που έλαβε η αίτησή του, ως ενημέρωση και αποδεικτικό επιτυχούς υποβολής της.

Επισημαίνεται ότι η υποβολή αίτησης ή ακύρωσης ή τροποποίησης της αίτησης επιτρέπονται έως και σαράντα (40) ημέρες πριν από τη διενέργεια των εκλογών, δηλαδή μέχρι τις **29 Απριλίου 2024 και ώρα 23:59**.

Οι εκλογείς οφείλουν να επικαιροποιούν τα στοιχεία της διεύθυνσης διαμονής τους, της διεύθυνσης στην οποία επιθυμούν να τους αποσταλεί το εκλογικό υλικό ή της επικοινωνίας τους, αμέσως μόλις αυτά μεταβληθούν.

Ειδικά για τη μεταβολή του αριθμού κινητού τηλεφώνου ή της διεύθυνσης ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, γίνεται εκ νέου επιβεβαίωση του αριθμού ή της διεύθυνσης ηλεκτρονικού ταχυδρομείου με κωδικό μιας χρήσης.

Δ. Εκλογικά τμήματα επιστολικής ψήφου- Αποστολή ειδικών φακέλων ψηφοφορίας και περιεχόμενο αυτών - Καθορισμός της διαδικασίας επιστολικής ψηφοφορίας - Παραλαβή φακέλου επιστροφής επιστολικής ψήφου.

1. Εκλογικά Τμήματα Διαλογής Ψηφοδελτίων Επιστολικής Ψήφου(αρθ.10 ν. 5083/2024).

Αμέσως μετά από την οριστικοποίηση των εκλογικών καταλόγων, συστήνονται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών τα Εκλογικά Τμήματα Διαλογής Ψηφοδελτίων Επιστολικής Ψήφου και κατανέμονται σε αυτά οι εκλογείς που είναι εγγεγραμμένοι στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους εκλογέων επιστολικής ψήφου. Η κατανομή των εκλογέων σε εκλογικά τμήματα διαλογής ψηφοδελτίων επιστολικής ψήφου μπορεί να γίνεται και με γεωγραφικά κριτήρια για τους εκλογείς, με βάση τη διεύθυνση που δήλωσαν στην αίτησή τους. Σε κάθε ένα από τα εκλογικά τμήματα διαλογής ψηφοδελτίων επιστολικής ψήφου μπορούν να κατανεμηθούν έως χίλιοι (1.000) εκλογείς. Ο ελάχιστος αριθμός εκλογέων σε κάθε ένα από αυτά δεν μπορεί να είναι μικρότερος των εκατό (100).

Σημειώνεται ότι για την **ακεραιότητα της εκλογικής διαδικασίας**, προβλέπεται τόσο η φύλαξη των εκλογικών τμημάτων επιστολικής ψήφου όσο και η παρακολούθηση από κύκλωμα τηλεόρασης όλο το εικοσιτετράωρο των χώρων που βρίσκονται οι κάλπες.

Συγκεκριμένα, η φύλαξη των χώρων στα οποία στεγάζονται τα εκλογικά τμήματα διαλογής ψηφοδελτίων επιστολικής ψήφου και οι επιτροπές συλλογής επιστολικής ψήφου ανήκει αποκλειστικά στην αρμοδιότητα της Ελληνικής Αστυνομίας και ενεργείται είτε με τη διάθεση φρουράς κατά εκλογικό τμήμα διαλογής ψηφοδελτίων επιστολικής ψήφου είτε με την επιτήρηση κατά ευρύτερες μονάδες στέγασης των εκλογικών τμημάτων διαλογής ψηφοδελτίων επιστολικής ψήφου και των επιτροπών συλλογής επιστολικής ψήφου. Η φύλαξη αρχίζει την επόμενη ημέρα της έναρξης αποστολής των εκλογικών φακέλων στους εκλογείς και λήγει με το πέρας της επομένης της διενέργειας των εκλογών. Επιπλέον, οι χώροι στους οποίους βρίσκονται οι κάλπες παρακολουθούνται από κύκλωμα τηλεόρασης όλο το εικοσιτετράωρο. Το σχετικό υλικό καταγράφεται και διατηρείται στο Πρωτοδικείο Αθηνών για όλα τα εκλογικά τμήματα διαλογής ψηφοδελτίων επιστολικής ψήφου για χρονικό διάστημα τριών (3) ετών από τη διενέργεια των εκλογών. Το υλικό αυτό δεν επιτρέπεται να δημοσιοποιηθεί κατά οποιονδήποτε τρόπο, παρά μόνο με άδεια του Προέδρου του Α1 Τμήματος του Αρείου Πάγου.

Με την απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών για τη σύσταση Εκλογικών Τμημάτων Διαλογής Ψηφοδελτίων Επιστολικής Ψήφου, επιπλέον, ορίζονται το όργανο που έχει την ευθύνη καταγραφής και μεταφοράς του υλικού στο Πρωτοδικείο Αθηνών, το όργανο που έχει την ευθύνη διατήρησης του υλικού στο Πρωτοδικείο Αθηνών, μετά από γνώμη του Προέδρου του Τριμελούς Συμβουλίου Διοίκησης του Πρωτοδικείου Αθηνών, καθώς και ο υπεύθυνος επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ρυθμίζεται κάθε άλλο ζήτημα προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

2. Αποστολή ειδικών φακέλων ψηφοφορίας (αρθ.11 ν.5083/2024)

Το αργότερο δεκαπέντε (15) ημέρες πριν από την ημέρα των εκλογών, το Υπουργείο Εσωτερικών ταχυδρομεί, με συστημένη κατεπείγουσα επιστολή στη διεύθυνση παραλαβής της επιστολικής ψήφου που έχει δηλώσει κάθε εκλογέας, τον ειδικό εκλογικό φάκελο.

Επισημαίνεται ότι με ευθύνη του αναδόχου ή των αναδόχων παροχής ταχυδρομικών ή ταχυμεταφορικών υπηρεσιών, **ο φάκελος μπορεί να παραληφθεί μόνο από τον εκλογέα ή από ρητά εξουσιοδοτημένο για τον σκοπό αυτόν πρόσωπο** με εξακρίβωση της ταυτότητάς του από τον διανομέα. Για την εξουσιοδότηση άλλου προσώπου απαιτείται θεώρηση γνησίου υπογραφής από δημόσια αρχή ή μέσω της ηλεκτρονικής πύλης «gov.gr».

Αμέσως μετά την αποστολή του φακέλου, ο εκλογέας ενημερώνεται με κάθε πρόσφορο μέσο και ιδίως με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, στο οποίο μπορεί να συμπεριλαμβάνεται σύνδεσμος για την παρακολούθηση της εξέλιξης της αποστολής (tracking).

3. Περιεχόμενο των φακέλων ψηφοφορίας (αρθ.12 ν. 5083/2024)

Με το άρθρο 12 του ν. 5083/2024 ορίζεται το περιεχόμενο του φακέλου της επιστολικής ψήφου. Ειδικότερα περιγράφεται το περιεχόμενο του εξωτερικού και του εσωτερικού φακέλου, καθώς και του φακέλου ψηφοφορίας, όπου ο εκλογέας θα τοποθετήσει το συμπληρωμένο ψηφοδέλιό του. Σημειώνεται ότι και οι τρεις φάκελοι φέρουν ειδικό έντυπο γνησιότητας, το οποίο πιστοποιεί την αυθεντικότητά του. Ο δε φάκελος επιστροφής έχει προσυμπληρωμένη τη διεύθυνση του ειδικού εκλογικού τμήματος υποδοχής επιστολικής ψήφου, ώστε να αποφεύγονται εκ παραδρομής λάθη.

Επισημαίνεται ότι ο φάκελος ψηφοφορίας μαζί με το υπόλοιπο υλικό, πρέπει να φυλάσσεται σε ασφαλές μέρος, διότι ο κάθε φάκελος είναι προσωπικός, και επιπλέον, χρονικά, δεν υπάρχει δυνατότητα εκ νέου αποστολής του εκλογικού φακέλου.

3.1 Περιεχόμενο του ειδικού φακέλου ψηφοφορίας

α) Στην εξωτερική του πλευρά εμφανίζονται το όνομα του αποστολέα (Υπουργείο Εσωτερικών), το όνομα και η διεύθυνση του παραλήπτη, καθώς και ο ειδικός εκλογικός αριθμός του εκλογέα.

β) Στο εσωτερικό του φακέλου περιέχονται τα παρακάτω στοιχεία:

βα) αίτηση - υπεύθυνη δήλωση επιστολικής ψήφου,

ββ) φάκελος επιστροφής επιστολικής ψήφου με προσυμπληρωμένη τη διεύθυνση του παραλήπτη (εκλογικού τμήματος διαλογής ψηφοδελτίων επιστολικής ψήφου),

βγ) το ψηφοδέλτιο,

βδ) έντυπο οδηγιών και κατάλογος υποψηφίων ανά συνδυασμό σε αλφαβητική σειρά και με ξεχωριστή αύξουσα αρίθμηση ανά συνδυασμό, όπως αυτοί έχουν ανακηρυχθεί,

βε) ο φάκελος ψηφοφορίας,

βστ) πιθανό λοιπό σχετικό συνοδευτικό υλικό.

Το ψηφοδέλτιο τυπώνεται με μέριμνα του Υπουργείου Εσωτερικών. Το ψηφοδέλτιο είναι ενιαίο και περιλαμβάνει το σύνολο των κομμάτων ή των συνασπισμών συνεργαζόμενων κομμάτων που συμμετέχουν στις εκλογές κατά σειρά ανακήρυξης και ειδικό χώρο για την επιλογή των υποψηφίων κάθε συνδυασμού από τους εκλογείς. Μετά από την παράθεση των κομμάτων και των συνασπισμών συνεργαζόμενων κομμάτων περιλαμβάνεται και η επιλογή «Δεν επιλέγω κανέναν από τους ανωτέρω - Ψηφίζω λευκό».

Επιπλέον, για την ενημέρωση των εκλογέων, το Υπουργείο Εσωτερικών αναρτά στην ιστοσελίδα του το ψηφοδέλτιο και λοιπά πληροφοριακά στοιχεία και λαμβάνει ειδική μέριμνα για τη μη αλλοίωση των συγκεκριμένων αρχείων. Επίσης, παρέχεται η δυνατότητα εκτύπωσης του ψηφοδελτίου από την ιστοσελίδα του Υπουργείου Εσωτερικών, **σε εξαιρετικές περιπτώσεις**, όπως αδυναμία χρήσης του ψηφοδελτίου λόγω καταστροφής του κατά τη συμπλήρωση. Στις περιπτώσεις αυτές, ο εκλογέας, μπορεί να εκτυπώσει σε λευκή σελίδα μεγέθους Α4 ή Letter με βάρος χαρτιού 80g/m² το αναρτημένο στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Εσωτερικών ψηφοδέλτιο. Ψηφοδέλτια ασπρόμαυρης απόχρωσης θεωρούνται έγκυρα, αν δεν συντρέχουν άλλοι λόγοι ακυρότητας. Ομοίως, ο εκλογέας μπορεί να εκτυπώσει την αίτηση - υπεύθυνη δήλωση επιστολικής ψήφου από την ίδια ιστοσελίδα σε λευκή σελίδα των ίδιων διαστάσεων.

Σημειώνεται ιδιαίτερα ότι :

Απαγορεύεται η διακίνηση έντυπων υλικών των κομμάτων ή συνασπισμών συνεργαζόμενων κομμάτων ή άλλων φορέων μέσω του ειδικού φακέλου ψηφοφορίας καθώς και η διακίνηση του ειδικού φακέλου ψηφοφορίας από τρίτους, συμπεριλαμβανομένων και των πολιτικών κομμάτων. Τυχόν παράβαση τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο (2) ετών.

Απαγορεύονται η αλλοίωση, πλαστογράφηση ή παραγωγή φακέλων με παρόμοια μορφή με αυτή του ειδικού εκλογικού φακέλου ή του φακέλου ψηφοφορίας καθώς και το άνοιγμα του φακέλου ψηφοφορίας και του φακέλου επιστροφής επιστολικής ψήφου από μη εξουσιοδοτημένα πρόσωπα. Η παράβαση αυτή τιμωρείται με φυλάκιση τριών (3) ετών τουλάχιστον και χρηματική ποινή από εκατό χιλιάδες (100.000) έως τριακόσιες χιλιάδες (300.000) ευρώ.

4. Καθορισμός της διαδικασίας επιστολικής ψηφοφορίας (αρθ.13 ν. 5083/2024)

1. Ο εκλογέας συμπληρώνει και υπογράφει την αίτηση-υπεύθυνη δήλωση επιστολικής ψήφου ηλεκτρονικά ή έγχαρτα. Με την υπεύθυνη δήλωση ο εκλογέας δηλώνει ότι:

- α) Έχει εγγραφεί στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους εκλογέων επιστολικής ψήφου και δεν πρόκειται να ψηφίσει με φυσική παρουσία στις επικείμενες εκλογές, εφόσον ο φάκελος παραληφθεί από την ειδική επιτροπή συλλογής επιστολικής ψήφου.
- β) Η συμπλήρωση του ψηφοδέλιου, συμπεριλαμβανομένης της επιλογής των υποψηφίων, έγινε αποκλειστικά από τον ίδιο δίχως την παρουσία άλλου προσώπου. Η προτίμηση που εκφράστηκε στο ψηφοδέλτιο εκφράζει αποκλειστικά και μόνο τη δική του επιλογή.
- γ) Είναι σε γνώση του ότι αποτελεί ποινικό αδίκημα η πλαστογράφηση της παρούσας υπεύθυνης δήλωσης και η ψευδής δήλωση των ανωτέρω στοιχείων.

2. Σύμφωνα με τις διατάξεις του αρθ.4 του ν.4255/2014 ο εκλογέας μπορεί να εκφράσει την προτίμησή του **υπέρ τεσσάρων (4), κατ' ανώτατο όριο, υποψηφίων, δηλ. 0 ή 1 ή 2 ή 3 ή 4** υποψηφίους του συνδυασμού που θα επιλέξει να ψηφίσει.

Ο εκλογέας βάζει σταυρό προτίμησης στο κόμμα ή στον συνασπισμό συνεργαζόμενων κομμάτων που επιθυμεί και στο ειδικό τμήμα του ψηφοδέλιου επιλέγει, είτε κυκλώνοντας είτε σημειώνοντας τον αριθμό που αντιστοιχεί στον υποψήφιο ή στους υποψηφίους του συνδυασμού αυτού, στους οποίους επιθυμεί να εκφράσει την προτίμησή του.

Αν δεν τεθεί σταυρός προτίμησης σε συνδυασμό, το ψηφοδέλτιο θεωρείται λευκό. Αν τεθεί σταυρός προτίμησης σε συνδυασμό αλλά δεν επιλεγεί κανένας υποψήφιος του συνδυασμού, το ψηφοδέλτιο θεωρείται έγκυρο υπέρ του συνδυασμού. Αν δεν έχει τεθεί σταυρός προτίμησης σε συνδυασμό και έχουν επιλεγεί υποψήφιοι, το ψηφοδέλτιο θεωρείται άκυρο. Αν τεθεί σταυρός προτίμησης στην ένδειξη «Δεν επιλέγω κανέναν από τους ανωτέρω - Ψηφίζω λευκό», τότε το ψηφοδέλτιο θεωρείται λευκό, ανεξαρτήτως αν έχουν επιλεγεί ή όχι υποψήφιοι.

Αν ο εκλογέας επιλέξει περισσότερους υποψηφίους από τον μέγιστο επιτρεπόμενο αριθμό, το ψηφοδέλτιο θεωρείται έγκυρο όσον αφορά τον συνδυασμό, ωστόσο, δεν λαμβάνεται υπόψη κανένας σταυρός προτίμησης. **Ο εκλογέας σημειώνει στο ψηφοδέλτιο και τον συνολικό αριθμό προτίμησης υπέρ υποψηφίων που έχει επιλέξει, δηλαδή 0 έως 4.** Αν εκλογέας δεν συμπληρώσει τον αριθμό των σταυρών προτίμησης, το ψηφοδέλτιο θεωρείται έγκυρο όσον αφορά στον συνδυασμό, ωστόσο δεν λαμβάνεται υπόψη κανένας σταυρός προτίμησης.

Ο εκλογέας τοποθετεί το ψηφοδέλτιο στον φάκελο ψηφοφορίας και κλείνει τον φάκελο, χρησιμοποιώντας το ειδικό αυτοκόλλητο.

3. Απαγορεύεται η αναγραφή οποιουδήποτε στοιχείου στον φάκελο ψηφοφορίας επί ποινή ακυρότητας του ψηφοδελτίου.

4. Μέσα στον φάκελο επιστροφής, ο εκλογέας τοποθετεί τον σφραγισμένο φάκελο ψηφοφορίας, ο οποίος περιέχει το ψηφοδέλτιο, την υπεύθυνη δήλωση **ΕΪΤΕ** ηλεκτρονικά, μέσω της ειδικής εφαρμογής στον σύνδεσμο <https://epistoliki.ypes.gov.gr>, **ΕΪΤΕ** έγχαρτα. Σε περίπτωση που ο εκλογέας συμπληρώσει την υπεύθυνη δήλωση έγχαρτα, πρέπει να τοποθετήσει στον φάκελο επιστροφής, εκτός του σφραγισμένου φακέλου ψηφοφορίας, και α) την υπογεγραμμένη αίτηση - υπεύθυνη δήλωση επιστολικής ψήφου, και β) φωτοτυπία των δύο (2) όψεων του δελτίου αστυνομικής του ταυτότητας ή της ελληνικής άδειας οδήγησης ή του ελληνικού του διαβατηρίου ή της ταυτότητας των ενόπλων δυνάμεων ή των σωμάτων ασφαλείας. Γίνονται δεκτές κομμένες ταυτότητες, ληγμένα διαβατήρια, καθώς και διαβατήρια που έχουν εκδοθεί από τις νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις πριν από τη μεταβίβαση της αρμοδιότητας στην Ελληνική Αστυνομία. Τα οριζόμενα στην παρούσα παράγραφο (4) απαιτούνται για την επιβεβαίωση της ταυτότητας του εκλογέα και την αποτροπή τυχόν κακόβουλης άσκησης του εκλογικού δικαιώματος από τρίτο πρόσωπο

Τονίζεται ότι η έγχαρτη αίτηση - υπεύθυνη δήλωση φυλάσσεται ξεχωριστά και δεν μπορεί με κανένα τρόπο να συνδυαστεί με το ψηφοδέλτιο, ενώ το φωτοαντίγραφο του δελτίου ταυτότητας απαιτείται για την επιβεβαίωση της ταυτότητας του εκλογέα και την αποτροπή τυχόν κακόβουλης άσκησης του εκλογικού δικαιώματος από τρίτο πρόσωπο.

5. Ο φάκελος επιστροφής επιστολικής ψήφου αποστέλλεται με μέριμνα του εκλογέα, σύμφωνα με τις οδηγίες που αναγράφονται στα σχετικά έντυπα. Απαγορεύεται η αποστολή του φακέλου από τρίτο πρόσωπο, εκτός αν υπάρχει ρητή εξουσιοδότηση για τον σκοπό αυτόν από τον εκλογέα, αποκλειστικά σε περίπτωση αδυναμίας του να αποστείλει ο ίδιος τον φάκελο.

Ειδικά για τις αποστολές εκλογικών φακέλων εντός της Επικράτειας:

α) Ο ανάδοχος ή οι ανάδοχοι των ταχυδρομικών ή ταχυμεταφορικών υπηρεσιών εξακριβώνουν την ταυτότητα του εκλογέα ή την ύπαρξη ρητής εξουσιοδότησης πριν από την παραλαβή του φακέλου επιστροφής επιστολικής ψήφου.

β) Δεν είναι επιτρεπτή η αποστολή του φακέλου μέσω μη συμβεβλημένων με το Υπουργείο Εσωτερικών παρόχων ταχυδρομικών ή ταχυμεταφορικών υπηρεσιών.

6. Οι εκλογείς μεριμνούν για την εμπρόθεσμη αποστολή του φακέλου επιστροφής επιστολικής ψήφου. Τονίζεται ότι, τόσο η παραλαβή του φακέλου επιστολικής ψήφου από τον εκλογέα, όσο και η αποστολή του φακέλου επιστροφής επιστολική ψήφου από τον εκλογέα, γίνεται δωρεάν, αφού το κόστος καλύπτεται από το Υπουργείο Εσωτερικών.

7. Για την υποβοήθηση του εκλογέα, και ιδίως των εκλογέων με αναπηρία, είναι δυνατή η χρήση εφαρμογής στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Εσωτερικών, όπου ο εκλογέας επιλέγει τον συνδυασμό που προτιμά και στη συνέχεια τους υποψηφίους στους οποίους θέλει να εκφράσει την προτίμησή του και εκτυπώνει το ψηφοδέλτιο συμπληρωμένο μηχανογραφικά με τις επιλογές του.

5. Παραλαβή φακέλου επιστροφής επιστολικής ψήφου (άρθ. 14 ν.5083/2024)

Οι φάκελοι επιστροφής επιστολικής ψήφου παραλαμβάνονται από την Επιτροπή Συλλογής Επιστολικής Ψήφου έως την παραμονή των εκλογών, **δηλαδή έως το Σάββατο 8 Ιουνίου και ώρα Ελλάδας 17.00.**

ΛΟΙΠΕΣ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ

Αναφορικά με την εφαρμογή των ρυθμίσεων των άρθρων (15-27) ν.5083/2024 που αφορούν στη συγκρότηση και το έργο των Επιτροπών συλλογής, διαλογής επιστολικής ψήφου, την αποσφράγιση φακέλων επιστροφής επιστολικής ψήφου, τη διαλογή ψήφων (ταυτόχρονα με τα κοινά τμήματα), τη συγκέντρωση αποτελεσμάτων επιστολικής ψήφου, τον ορισμό αντιπροσώπων των κομμάτων κλπ., θα ακολουθήσει ειδικότερη εγκύκλιος.

Επιγραμματικά, επισημαίνεται ότι οι διαδικασίες παραλαβής, αποσφράγισης και διαλογής των ψήφων της επιστολικής ψηφοφορίας, **τελούν υπό τις εγγυήσεις της δικαστικής εξουσίας.** Ειδικότερα, Γενικός Έφορος παρακολούθησης της διαδικασίας ψηφοφορίας με επιστολική ψήφο ορίζεται με απόφαση του Πρόεδρου του Αρείου Πάγου, ένας εκ των Αντιπροέδρων ή μελών του Δικαστηρίου. Επιπλέον, οι Πρόεδροι των Επιτροπών είναι δικαστικοί λειτουργοί που διορίζονται με κλήρωση, σε δημόσια συνεδρίαση, από το Α1 Τμήμα του Αρείου Πάγου. Επιπρόσθετα, κάθε κόμμα που συμμετέχει στις ευρωεκλογές ορίζει αντιπρόσωπο στις προαναφερόμενες Επιτροπές. Οι αντιπρόσωποι έχουν το δικαίωμα να παρευρίσκονται στη διαδικασία, να διατυπώνουν κάθε παρατήρηση ή ένσταση

σχετικά με την τάξη της ψηφοφορίας για το συμφέρον των κομμάτων, συνασπισμών συνεργαζόμενων κομμάτων και των υποψηφίων, να παρευρίσκονται στη διαλογή των ψήφων και να ασκούν κάθε άλλο δικαίωμα που παρέχεται από τον νόμο.

Τα Υπουργεία παρακαλούνται να κοινοποιήσουν την παρούσα εγκύκλιο, στις εποπτευόμενες υπηρεσίες.

Ειδικά, τα Υπουργεία Εξωτερικών και Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού παρακαλούνται για τη συμβολή τους, μέσω των εκτός Ελληνικής Επικράτειας εποπτευόμενων υπηρεσιών στην ενημέρωση των Απόδημων Ελλήνων για την έγκαιρη εγγραφή τους στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους, μέχρι την 29^η Απριλίου 2024, ώστε να ψηφίσουν στις Ευρωεκλογές της 9^{ης} Ιουνίου 2024.

Την εγκύκλιο μπορείτε να την αναζητήσετε στο δικτυακό τόπο του Υπουργείου Εσωτερικών και στη διεύθυνση <https://www.ypes.gr/ekloges/ekloges-gia-to-euro-paiko-koinoboulio/cat-eguklioi--ekloges-gia-to-eyropaiko-koinovoylio-egkyklioi>

**Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ**

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΠΑΛΕΡΜΠΑΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ:

1. Προεδρία Δημοκρατίας
Γραφείο Διοικητικών Υποθέσεων
2. Προεδρία της Κυβέρνησης
Γενική Γραμματεία του Πρωθυπουργού
3. Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Διοικητικού
4. ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Πειραιώς 62, Μοσχάτο Τ.Κ. 183 46
proedros@nd.gr
genikos@nd.gr
ekloges@nd.gr

5. ΣΥΡΙΖΑ – ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ ΣΥΜΜΑΧΙΑ

Πλατεία Ελευθερίας 1, Αθήνα Τ.Κ. 105 53

info@syriza.gr

6. ΠΑΣΟΚ - ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ

Χαριλάου Τρικούπη 50, Αθήνα Τ.Κ. 106 80

gendirector@pasok.gr

grammateaspasok@gmail.com

7. ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΟ ΚΟΜΜΑ ΕΛΛΑΔΑΣ

Λ. Ηρακλείου 145, Νέα Ιωνία Τ.Κ. 142 31

mailbox@kke.gr

8. ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ -

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ

Ιπποκράτους 10-12, Αθήνα Τ.Κ. 106 79

presselinikiisi@gmail.com

9. ΣΠΑΡΤΙΑΤΕΣ

Ιπποκράτους 7, Αθήνα Τ.Κ. 106 79

vasilios.stigkas@gmail.com

10. ΝΙΚΗ

Σταδίου 10, Αθήνα Τ.Κ. 105 64

info@nikh.gr

11. ΠΛΕΥΣΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ -

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ

Βατάτζη 6 & Ιπποκράτους, Αθήνα Τ.Κ. 114 72

secretariat@plefsieleftherias.gr

12. ΝΕΑ ΑΡΙΣΤΕΡΑ

info@nearistera.gr

13. Όλα τα Υπουργεία

Διευθύνσεις Διοικητικού

14. Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο

15. Άρειος Πάγος

16. Εισαγγελία Αρείου Πάγου

17. Συμβούλιο της Επικρατείας

18. Ελεγκτικό Συνέδριο

19. Εφετεία και Εισαγγελίες Εφετών (μέσω οικείων αντιπεριφερειάρχων)

20. Πρωτοδικεία και Εισαγγελίες Πρωτοδικών (μέσω οικείων αντιπεριφερειάρχων)

21. Γραμματείες Αποκεντρωμένων Διοικήσεων

22. Περιφερειάρχες

23. Αντιπεριφερειάρχες περιφερειακής ενότητας έδρας νομών

24. Περιφερειακές ενότητες έδρας νομών

25. Δήμους της Χώρας (μέσω οικείων Αντιπεριφερειάρχων)

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

1. Γραφείο Υπουργού

2. Γραφείο Αναπληρωτή Υπουργού

3. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Εσωτερικών και Οργάνωσης

4. Γενική Διεύθυνση Εσωτερικών και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης

5. Διεύθυνση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης

6. Διεύθυνση Εκλογών

Manousos Michailidis

From: I.H.U. Rector
Sent: Πέμπτη, 11 Απριλίου 2024 11:22 πμ
To: General Protocol
Subject: FW: ΔΙΑΒΙΒΑΣΗ ΕΓΓΡΑΦΩΝ
Attachments: ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 311 ΕΥΡΩΕΚΛΟΓΕΣ.pdf; 445972_Σ.71977_08-04-24_ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ_Αυτοτελής Γραφείο Δημοσίων Σχέσεων.pdf

Follow Up Flag: Follow up
Flag Status: Flagged

From: Ελισάβετ Ευθυμίου <eefthimiu@minedu.gov.gr>

Sent: Thursday, April 11, 2024 11:16 AM

To: info.foit@aeaa.gr; info@aeaa.gr; rector@asfa.gr; president@aspete.gr; rector@auth.gr; rector-secretary@auth.gr; r@aua.gr; rector@duth.gr; Chair's Office <choffice@ihu.edu.gr>; president@eap.gr; rector@uoa.gr; rector@ntua.gr; rector@hmu.gr; rector@ionio.gr; rector@aueb.gr; rector@aegean.gr; prytan@aegean.gr; rector@uniwa.gr; rector@uowm.gr; prytania@uoi.gr; rector@uoc.gr; prytan@uom.edu.gr; rector@upatras.gr; rectorate@upatras.gr; rector@unipi.gr; rectorate@uop.gr; rector@panteion.gr; info@aeahk.gr; rector@tuc.gr; rector@hua.gr; rector@uth.gr; mkoutsil@med.uoa.gr; proedros@iky.gr; info@academyofathens.gr; ktsioufis@med.uoa.gr; eleftheriou@doatap.gr

Cc: Ευγενία Παπαγεωργίου <epapageorgiou@minedu.gov.gr>

Subject: ΔΙΑΒΙΒΑΣΗ ΕΓΓΡΑΦΩΝ

Αξιότιμοι/ες κύριοι/κυρίες Πρυτάνεις/Πρόεδροι Δ.Ε./Α.Σ.,

Σας διαβιβάζουμε σε συνημμένα αρχεία τα παρακάτω έγγραφα τα οποία περιήλθαν στην υπηρεσία μας:

- το υπ'αρ. 31709/01-04-2024(ΑΔΑ: Ψ14Ν46ΜΤΛ6-ΟΙΖ) με θέμα: «Ευρωεκλογές 9ης Ιουνίου 2024-Βασικές ρυθμίσεις του ν.5083/2024 "Εκλογή ευρωβουλευτών, διευκόλυνση εκλογών μέσω επιστολικής ψήφου, εκκαθάριση εκλογικών καταλόγων και λοιπές διατάξεις του Υπουργείου Εσωτερικών" (Α' 12)» έγγραφο του Τμήματος Εκλογών και Πολιτικών Κομμάτων της Διεύθυνσης Εκλογών του Υπουργείου Εσωτερικών, και το
- με αρ. πρωτ. 445972/08-04-2024 με θέμα: «Ημέρα μνήμης της Γενοκτονίας των Αρμενίων» έγγραφο του Αυτοτελούς Γραφείου Δημοσίων Σχέσεων της Περιφέρειας Αττικής.

Με εκτίμηση,

Ελισάβετ Ευθυμίου
Προϊσταμένη Τμήματος Γ' -Τεκμηρίωσης &
Διασφάλισης Ποιότητας
Γεν. Δ/ση Ανώτατης Εκπαίδευσης
Δ/ση Οργανωτικής και Ακαδημαϊκής Ανάπτυξης
Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας & Θρησκευμάτων
Ανδρέα Παπανδρέου 37
Τ.Κ.:151 80 Μαρούσι
Τηλ.: (+30) 210 3443386